

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Landelijke Cliëntenraad
t.a.v. dhr. G. van der M.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning
Team D

Bezoekadres:
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

Datum 13 januari 2015
Betreft Uw brief van 21 oktober over cliëntondersteuning

Kenmerk
702580-129680-DMO

Geachte heer Van der M.,

Mede namens het Landelijk Platform GGz en Ieder(in) stelt u in uw brief van 21 oktober jl. zich zorgen te maken over de levensbrede beschikbaarheid van onafhankelijke cliëntondersteuning in alle gemeenten vanaf 1 januari 2015. In het navolgende ga ik graag, mede namens de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW), op uw brief in.

*Correspondentie uitsluitend
richten aan het retouradres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief.*

Ik dank u hartelijk voor uw brief. U geeft aan dat volgens een monitor van MEE Nederland het merendeel van de gemeenten niet voldoet aan de wettelijke bepalingen, zoals de bepaling ten aanzien van de onafhankelijkheid van de cliëntondersteuning, in het bijzonder als deze wordt ondergebracht in sociale wijkteams. U bent van oordeel dat in alle gemeenten onafhankelijke cliëntondersteuning beschikbaar dient te zijn voor alle burgers met vragen over een of meerdere levensdomeinen, ongeacht welke uitkering de cliënt heeft. Veranderingen door de herbeoordeling Wajong en de decentralisatie van ondersteuning vanuit de AWBZ naar de Wmo hebben effect op elkaar en vragen naar uw mening om een integrale cliëntondersteuning. U verzoekt mij gelet op het bovenstaande de implementatiebegeleiding voor cliëntondersteuning naar gemeenten fors te intensiveren en vraagt aandacht voor de samenwerking met informele vormen van cliëntondersteuning. Tevens verzoekt u om een intensieve betrokkenheid van (alle) cliëntenraden en PG-organisaties bij die implementatie.

Ik constateer dat wij samen het grote belang van onafhankelijke en levensbrede cliëntondersteuning onderschrijven. Hier komt het "integrale" uit de 3 decentralisaties goed samen.

Ik wijs er graag op dat het recht van burgers op onafhankelijke cliëntondersteuning stevig in de Wmo 2015 is verankerd. Ook is helder in de wet vastgelegd dat de cliëntondersteuning levensbreed is. Bij de in de wet genoemde domeinen is nadrukkelijk het domein werk en inkomen genoemd. Dit betekent dat cliëntondersteuning beschikbaar moet zijn voor alle inwoners, ongeacht welke soort uitkering deze heeft. Ook mensen met een Wajong-uitkering kunnen zich dus voor cliëntondersteuning tot de gemeente wenden.

Gemeenten zijn met inachtneming van deze wettelijke kaders vanaf 1 januari van dit jaar verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo 2015, waaronder de inrichting van de onafhankelijke cliëntondersteuning.

Gemeenten hebben het afgelopen jaar hard gewerkt aan de voorbereidingen op de Wmo 2015, waaronder de inrichting van de cliëntondersteuning, conform de wettelijke vereisten. De gemeenten zijn gehouden hun burgers te betrekken bij beleid en uitvoering van de Wmo. Het Transitiebureau Wmo heeft in 2015 de gemeenten ondersteund bij deze voorbereidingen - in goede afstemming met het ministerie van SZW - en zal dat ook in 2015 voortzetten. Ik noem onder meer:

- Tussen VWS, VNG en MEE-Nederland zijn in februari 2014 afspraken gemaakt over een zorgvuldige transitie gericht op het borgen van de continuïteit van de cliëntondersteuning. In dat kader hebben gemeenten en MEE-organisaties afspraken met elkaar gemaakt rond een aantal onderwerpen – waaronder de overgangsccliënten die op 1 januari 2015 nog in behandeling bij een MEE-organisatie zijn – en die afspraken zijn voor 1 januari 2015 vastgelegd in subsidiebeschikkingen c.q. contracten. In een aantal handreikingen is benadrukt dat de cliëntondersteuning onafhankelijk moet zijn en levensbreed, dus inclusief het domein werk en inkomen. Naast een uitgebreide handreiking zijn er in samenspraak met de cliëntenorganisaties ook verdiepingshandreikingen opgesteld met betrekking tot cliëntondersteuning (o)ggz, cliëntondersteuning ouderen en overgangsccliënten MEE. In deze handreikingen is ook aandacht voor een goed samenspel van informele en formele cliëntondersteuning, waarvoor u terecht aandacht vraagt. Op de site www.invoeringwmo.nl is uitgebreide aandacht voor de functie cliëntondersteuning.
- Ook vanuit het door VWS gefinancierde programma 'Aandacht voor Iedereen' van de cliëntenorganisaties is een handreiking specifiek voor lokale belangenbehartigers opgesteld – u stuurt die als bijlage mee bij uw brief – zodat zij effectief de gemeente kunnen aanspreken op het thema cliëntondersteuning.
- Er wordt momenteel naar aanleiding van de motie Voortman/Van Dijk in overleg met de cliëntenorganisaties waaronder de LCR een zelftest ontworpen om te beoordelen of gemeenten voldoen aan de wettelijke eisen met betrekking tot cliëntondersteuning, waaronder de onafhankelijkheid en levensbreedheid. Met name indien de cliëntondersteuning onderdeel uitmaakt van het sociaal wijkteam moeten er waarborgen zijn voor de onafhankelijkheid, in de wet is immers vastgelegd dat cliëntondersteuning en het beslissen op een aanvraag niet door één en dezelfde persoon kunnen worden uitgevoerd. Deze zelftest komt binnenkort beschikbaar.
- De voortgang wordt gemonitord door middel van het Transitievolgsysteem.

Terecht vraagt u in uw brief specifieke aandacht voor de groep jonggehandicapten. Ook zij krijgen immers te maken met een aantal veranderingen. Voor het "zittend bestand" van de Wajong geldt dat het UWV tussen 2015 en 2018 zal bekijken of zij arbeidsvermogen hebben. Deze beoordeling heeft vanaf 1 januari 2018 mogelijk consequenties voor de hoogte van de Wajong-uitkering, maar deze heeft geen gevolgen voor de rechten en plichten van deze Wajongers op het gebied van re-integratie. Zij kunnen hiervoor – net als nu – een beroep doen op het UWV. Het UWV heeft in totaal € 95 miljoen extra ontvangen om deze ondersteuning een

impuls te geven. Het UWV zal de Wajongers zorgvuldig informeren over de herbeoordeling.

**Directoraat Generaal
Langdurige Zorg**
Directie Maatschappelijke
Ondersteuning

Met de komst van de Participatiewet kunnen jonggehandicapten met arbeidsvermogen zich vanaf 1 januari 2015 voor ondersteuning op het vlak van re-integratie direct wenden tot hun gemeente. Ze hoeven hiervoor niet eerst beoordeeld te worden door het UWV. Mocht een gemeente eraan twijfelen of er sprake is van arbeidsvermogen, dan kan de gemeente de cliënt eventueel doorverwijzen naar het UWV, om te zien of de jonggehandicapte in aanmerking komt voor de Wajong 2015. De gemeente zal als verantwoordelijke voor het brede sociale domein de jonggehandicapte integrale ondersteuning kunnen bieden. Het gaat hierbij om maatwerk. Indien een jonggehandicapte arbeidsvermogen heeft betekent dat dus niet, dat hij in geen geval in aanmerking kan komen voor dagbesteding. De gemeente kan immers dagbesteding als de meest passende invulling van dit maatwerk beschouwen.

Feit is dat jonggehandicapten te maken kunnen krijgen met veranderingen die voor hen ingrijpend zijn. Ik ben het dan ook met u eens dat ook voor jonggehandicapten een goede cliëntondersteuning van groot belang is. Zij kunnen daarvoor net als elke andere burger een beroep doen op hun gemeente. Het is dus niet zo dat de cliëntondersteuning van jonggehandicapten door de decentralisaties in het sociale domein wegvalt. Integendeel, door de decentralisaties kunnen gemeenten de cliëntondersteuning aan hun burgers integraal en domeinoverstijgend vormgeven, wat de cliëntondersteuning ten goede komt.

Over de transitie van de cliëntondersteuning in het kader van de Wmo 2015 vindt regulier overleg plaats met de cliëntenorganisaties, waaronder Ieder(in) en het Landelijk Platform GGz. Het lijkt mij een goede zaak als ook het LCR hierbij aansluit en inbreng kan hebben in de ondersteuningsactiviteiten, ik zal de LCR voor het eerstvolgend overleg hiervoor uitnodigen.

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. M.J. van Rijn